

Upoważnienie ustawowe w teorii i praktyce

Aleksandra Rybicka

główny legislator w Departamencie Informatyzacji i Systemów Informacji
o Prawie Rządowego Centrum Legislacji

Martyna Walas-Szuniewicz

główny legislator w Departamencie Prawa Środowiska i Infrastruktury
Rządowego Centrum Legislacji

Definicja upoważnienia ustawowego

Upoważnienie ustawowe to przepis prawa upoważniający do wydania aktu wykonawczego.

Treść tego przepisu prawa determinuje treść aktu wykonawczego.

Definicja upoważnienia ustawowego cd.

Upoważnienie ustawowe do wydania aktu wykonawczego bywa określane mianem „pomostu” między przepisami ustawowymi a przepisami stanowionymi w pozostałych aktach prawnych. Otwiera ono bowiem drogę do stanowienia przepisów prawnych przez inne organy niż parlament.

Od tego więc, w jaki sposób ustawodawca korzysta z upoważnienia ustawowego, zależą nie tylko rozmiary pozaparlamentarnej działalności prawotwórczej, ale również jakość całego systemu prawa (por. W. Rymś, *Wybrane problemy formułowania upoważnień ustawowych* [w:] *Upoważnienia ustawowe do wydania aktu wykonawczego*, Warszawa 1989, s. 6; K. Spryszak, *Upoważnienie do wydania rozporządzenia – model konstytucyjny i jego interpretacje*, *Przegląd Prawa Publicznego* 10/2019, s. 47-60).

Definicja upoważnienia ustawowego cd.

Powiązanie funkcjonalne aktu wykonawczego z ustawą wyraża się w tym, że ustawa wraz z aktem wykonawczym tworzy całość zaprogramowaną przez ustawę i kompleksowo reguluje pewien zakres stosunków społecznych (wyrok TK z 21.06.1999 r., sygn. U 5/98).

Definicja upoważnienia ustawowego cd.

Wzajemne relacje pomiędzy ustawą a rozporządzeniem oparte są zawsze na założeniu, że akt wykonawczy konkretyzuje przepisy ustawy. Wszystkie normy wyrażone w rozporządzeniu powinny konkretyzować jakieś normy wyrażone w ustawie (np. wyroki TK z: 22.03.2007 r., sygn. U 1/07, i 16.09.2008 r., sygn. U 5/08).

Rozporządzenie swoją regulacją ma wykonywać ustawę, a zatem konkretyzować jej przepisy, a nie uzupełniać ją w sposób samoistny, regulując kwestie pominięte przez ustawodawcę (np. postanowienie TK z 30.08.1988 r., sygn. Uw 6/88, i wyroki TK z: 29.06.2004 r., sygn. U 1/03, 26.07.2004 r., sygn. U 16/02, i 31.03.2009 r., sygn. K 28/08).

Rozporządzenie ma konkretyzować regulację ustawową i nie może regulować zagadnień całkowicie pominiętych przez ustawodawcę (np. wyrok TK z 11.12.2000 r., sygn. U 2/00).

Definicja upoważnienia ustawowego cd.

Rozporządzenie nie może uzupełniać ustawy, rozbudowywać przesłanek zrealizowania jakiejś normy prawnej określonej w ustawie lub takich elementów procedury, które nie odpowiadają jej ustawowym założeniom (np. wyrok TK z 12.07.2007 r., sygn. U 7/06).

Modyfikacja czy uzupełnianie ustawy w drodze rozporządzenia nie mogą być usprawiedliwiane tym, że w przepisie upoważniającym zawarte zostało sformułowanie „określa szczegółowe zasady i tryb postępowania”.

Organ wydający akt wykonawczy nie może twierdzić, że wydanie rozporządzenia o danej treści było celowe czy racjonalne, mimo że delegacja nie zawierała upoważnienia do uregulowania konkretnych materii.

Definicja upoważnienia ustawowego cd.

Art. 92 ust. 1 Konstytucji zawiera z jednej strony dyrektywy adresowane do ustawodawcy, który udziela upoważnień do wydawania rozporządzeń, a z drugiej strony dyrektywy adresowane do organu wydającego rozporządzenie na podstawie upoważnienia ustawowego (np. wyroki TK z: 31.08.2006 r., sygn. P 6/06, i 9.03.2011 r., sygn. P 15/10).

Nie ma takich materii, w których mogłyby być stanowione regulacje podustawowe (o charakterze powszechnie obowiązującym) bez uprzedniego ustawowego unormowania tych materii. Nie można bowiem wykonywać w drodze rozporządzenia tego, co nie zostało uregulowane w ustawie. Przepisy aktu wykonawczego muszą pozostawać w związku merytorycznym i funkcjonalnym z rozwiązaniami ustawowymi (np. wyrok TK z 11.02.2010 r., sygn. K 15/09).

Uwarunkowania formułowania upoważnień ustawowych wynikające z Konstytucji i Zasad techniki prawodawczej

Art. 92. Konstytucji [Upoważnienie do wydawania rozporządzeń]

1. Rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

2. Organ upoważniony do wydania rozporządzenia nie może przekazać swoich kompetencji, o których mowa w ust. 1, innemu organowi.

Uwarunkowania formułowania upoważnień ustawowych wynikające z Konstytucji i Zasad techniki prawodawczej

§ 63. Zasad techniki prawodawczej [Elementy przepisów upoważniających]

W przepisach upoważniających do wydania rozporządzenia wskazuje się:

- 1) organ właściwy do wydania rozporządzenia;
- 2) rodzaj aktu;
- 3) zakres spraw przekazywanych do uregulowania w rozporządzeniu;
- 4) wytyczne dotyczące treści rozporządzenia.

Organy właściwe do wydawania rozporządzeń

Rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, tj.:

- 1) Prezydenta RP (art. 142 ust. 1 Konstytucji) i osobę tymczasowo wykonującą obowiązki Prezydenta RP (art. 131 Konstytucji);
- 2) Radę Ministrów (art. 146 ust. 4 pkt 2 Konstytucji);
- 3) Prezesa Rady Ministrów (art. 148 pkt 3 Konstytucji);
- 4) Ministra kierującego działem administracji rządowej (art. 149 ust. 2 Konstytucji);
- 5) Przewodniczącego określonego w ustawie komitetu, który wchodzi w skład Rady Ministrów (art. 149 ust. 3 Konstytucji);
- 6) Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (art. 213 ust. 2 Konstytucji).

Organy właściwe do wydawania rozporządzeń

§ 64. Zasad techniki prawodawczej [Sposób określenia organu właściwego do wydania rozporządzenia]

Organ właściwy do wydania rozporządzenia określa się pełną nazwą tego organu, zgodną z aktem o jego utworzeniu.

Jeżeli rozporządzenie ma zostać wydane przez odpowiedniego ministra, wskazuje się nazwę działu, którym kieruje ten minister, zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej.

Wyjątki – Minister Obrony Narodowej (art. 134 ust. 2 i 5 Konstytucji) i Minister Sprawiedliwości (art. 187 ust. 1 pkt 1 Konstytucji), których wskazuje się ich nazwami własnymi.

Organy właściwe do wydawania rozporządzeń

§ 73. 1. Zasad techniki prawodawczej [Przepis upoważniający do współuczestniczenia w wydaniu rozporządzenia, uchwały albo zarządzenia]

W przepisie upoważniającym do współuczestniczenia w wydaniu rozporządzenia, uchwały albo zarządzenia wskazuje się:

- 1) podmiot upoważniony do współuczestniczenia;
- 2) formę współuczestniczenia.

Organy właściwe do wydawania rozporządzeń – formy współuczestniczenia

Formy współuczestniczenia innych podmiotów w wydawaniu aktu:

- 1) wspólne wydanie aktu przez upoważnione podmioty (§ 74 ust. 1 pkt 1);
- 2) wydanie aktu w porozumieniu (brak porozumienia -> akt nie dochodzi do skutku) (§ 74 ust. 1 pkt 2);
- 3) po zasięgnięciu opinii o projekcie aktu przez inny podmiot (niezasięgnięcie opinii -> akt nie dochodzi do skutku) (§ 74 ust. 1 pkt 3);
- 4) po zainicjowaniu aktu normatywnego przez inny podmiot (następstwo braku inicjatywy -> niemożność wydania aktu przez podmiot upoważniony do jego wydania) (§ 74 ust. 1 pkt 4).

Forma z pkt 1, 2 i 4 dotyczy wyłącznie organów, które mają kompetencję do wydawania rozporządzeń, natomiast forma z pkt 3 dotyczy także organów, które takiej kompetencji nie mają.

Organy właściwe do wydawania rozporządzeń – zakaz subdelegacji

Organ upoważniony do wydania rozporządzenia nie może przekazać swoich kompetencji w tym zakresie innemu organowi – zakaz subdelegacji.

Organy właściwe do wydawania rozporządzeń – zakaz subdelegacji

Przepisy konstytucyjne obowiązujące przed dniem 17 października 1997 r. nie wykluczały całkowicie subdelegacji kompetencji prawodawczych pod warunkiem, że zakres materii przekazanych do unormowania nie wykraczał poza konstytucyjne granice określające warunki do wydawania aktów podustawowych. Przyjmowano, że przedmiotem subdelegacji nie mogą być sprawy należące do *essentialia* materii przekazanej do unormowania przez organ upoważniony w ustawie, natomiast mogły to być zagadnienia wymagające częstych zmian regulacji (wyroki TK z: 8.07.2002 r., sygn. SK 41/01, i 8.10.2002 r., sygn. K 36/00).

Organy właściwe do wydawania rozporządzeń – zakaz subdelegacji

Norma określona w art. 92 ust. 2 Konstytucji powinna być rozumiana jako całkowity zakaz subdelegacji kompetencji do wydawania rozporządzeń. Ponieważ rozporządzenie jest jedyną formą stanowienia podustawowych przepisów prawa powszechnie obowiązującego, zakaz subdelegacji ma w tym zakresie charakter zupełny (wyrok TK z 15.11.1999 r., sygn. U 8/98).

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

Upoważnienie powinno określać zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu.

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

Sprawy przekazane do uregulowania w rozporządzeniu muszą mieć charakter norm generalnych i abstrakcyjnych, ponieważ rozporządzenie jest źródłem prawa a nie aktem indywidualnego stosowania prawa (np. wyrok TK z 20.06.2002 r., sygn. K 33/01).

Ustawodawca, wydając przepis upoważniający, wpływa na treść rozporządzenia. Kompetencji nie można domniemywać z upoważnienia. Nie można ich również odkodowywać w drodze wykładni celowościowej (wyrok TK z 12.07.2007 r., sygn. U 7/06).

Zakres przedmiotowy rozporządzenia nie może być rozszerzany w drodze wykładni funkcjonalnej. Brak stanowiska ustawodawcy musi być interpretowany jako nieudzielenie kompetencji normodawczej (np. wyroki TK z: 8.10.2002 r., sygn. K 36/00, 14.10.2002 r., sygn. U 4/01, 11.02.2003 r., sygn. P 12/02, 12.05.2004 r., sygn. U 1/04, i 29.06.2004 r., sygn. U 1/03, oraz postanowienie TK z 31.01.2007 r., sygn. S 1/07).

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

Istota rozwiązania przyjętego w art. 92 ust. 1 Konstytucji polega więc na tym, że wszystkie podstawowe kwestie dotyczące przyszłej regulacji powinny być przesądzone w akcie delegującym, czyli w ustawie (wyrok TK z 26.05.2009 r., sygn. P 58/07).

Ustawowe upoważnienie do wydania aktu wykonawczego (rozporządzenia) nie może mieć charakteru blankietowego i nie może pozostawiać prawodawcy zbyt daleko idącej swobody kształtowania merytorycznych treści rozporządzenia (wyroki TK z: 31.03.2009 r., sygn. K 28/08, i 26.03.2013 r., sygn. K 11/12).

Szczegółowość regulacji ustawowych może być różna. Czasami ustawa pozostawia więcej przestrzeni dla regulacji podustawowych. Nie może to jednak prowadzić do nadania przepisowi upoważniającemu charakteru blankietowego, tj. nie może upoważniać do takiego samodzielnego uregulowania spraw, co do których w ustawie nie ma żadnych bezpośrednich uregulowań czy też wskazówek (np. wyroki TK z: 24.03.1998 r., sygn. K 40/97, 9.11.1999 r., sygn. K 28/98, i 29.11.2004 r., sygn. K 7/04).

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

Wykonawczy charakter rozporządzenia determinuje treść upoważnienia do jego wydania. Musi być ono sformułowane w taki sposób, aby odsyłało do unormowania tylko takich spraw, które są przedmiotem ustawy i które służą realizacji tych samych celów, jakie znajdują wyraz w przepisach ustawy. Dlatego przepisy ustawy upoważniającej, a w szczególności przepis upoważniający, powinny wyznaczać co najmniej w sposób ogólny, lecz jednocześnie dostatecznie wyraźny, kierunek unormowań, które mają nastąpić w drodze rozporządzenia (np. wyrok TK z 7.11.2000 r., sygn. K 16/00). Rozporządzenie nie może więc bez wyraźnego upoważnienia ustawy wkraczać w sferę materii prawnych regulowanych innymi ustawami, nie może także zawartych w nich treści przekształcać, czy modyfikować, a nawet nie powinno ich powtarzać (np. wyroki TK z: 19.04.1999 r., sygn. U 3/98, 31.03.2009 r., sygn. K 28/08, i 30.06.2009 r., sygn. P 45/08).

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

Zakres materii, która może być przekazana ustawą do regulacji w rozporządzeniu, powinien być określony poprzez wskazanie spraw rodzajowo jednorodnych z tymi, które reguluje ustawa, lecz które nie mają zasadniczego znaczenia z punktu widzenia założeń ustawy i dlatego nie zostały unormowane w niej wyczerpująco, a są niezbędne do realizacji norm ustawy (wyroki TK z: 8.01.2013 r., sygn. K 38/12, i 18.02.2014 r., sygn. K 29/12).

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

Przepis upoważniający do wydania aktu podustawowego odpowiada utrwalonym w praktyce legislacyjnej zasadom techniki prawodawczej, o ile wyraźnie oddaje intencje ustawodawcy, nie ma charakteru ogólnikowego i nie przekazuje do unormowania aktem wykonawczym spraw niewyjaśnionych lub nasuwających trudności przy opracowywaniu ustawy. Konsekwencją przestrzegania tych wymagań jest taka konstrukcja aktu wykonawczego, że zamieszcza się w nim jedynie te przepisy, które regulują tylko sprawy wyraźnie przekazane w upoważnieniu zawartym w ustawie (np. wyrok TK z 26.062001 r., sygn. U 6/00).

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

Upoważnienie do wydania aktu podustawowego nie może przekazywać do uregulowania spraw należących do materii ustawowej. Ustawa nie może upoważniać do normowania takich materii w rozporządzeniu. Rolą rozporządzenia jest konkretyzacja ustawy, a nie jej uzupełnianie (np. wyroki TK z: 28.06.2000 r., sygn. K 25/99, 10.03.2010 r., sygn. U 5/07 i 22.11.2010 r., sygn. P 28/08).

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

Przepis upoważniający nie może modyfikować przepisów materialnych ustawy, prowadząc do zmiany normy ustawowej, która ma charakter fakultatywny, na normę o charakterze obligatoryjnym (np. wyrok TK z 10.12.2002 r., sygn. P 6/02).

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

Ustawodawca, przy formułowaniu upoważnienia do wydania aktu podustawowego, powinien unikać posługiwania się takimi sformułowaniami jak „zasady”, czyli normy postępowania, o ile w ustawie nie wyjaśnia się jego znaczenia. Upoważnienie powinno odpowiadać wymaganiom konkretności wykluczającej samodzielne regulowanie rozporządzeniem całego kompleksu zagadnień, co do których w ustawie nie ma bezpośrednich wskazówek. Może to utrudniać ocenę i kontrolę zgodności przepisów rozporządzenia z ustawą.

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

§ 65. Zasad techniki prawodawczej [Sposób określenia zakresu spraw przekazywanych do uregulowania w rozporządzeniu]

Zakres spraw przekazywanych do uregulowania w rozporządzeniu określa się w sposób precyzyjny. Określenie tych spraw nie może być ogólne, w szczególności przez posłużenie się zwrotem: „... określi szczegółowe zasady ...”.

Określenie „zasady”, czy też „szczegółowe zasady” jest dopuszczalne w wyjątkowych przypadkach, gdy zasady są określone w ustawie oraz brak jest innego, odpowiedniejszego wyrażenia opisującego zakres spraw, które mają być uregulowane w rozporządzeniu, i tylko wtedy, gdy ta treść nie stanowi materii konstytucyjnie zastrzeżonej dla ustawy (por. J. Knapieńska, „Posługiwanie się sformułowaniami „określi zasad” albo „określi szczegółowe zasady” w upoważnieniach ustawowych do wydania aktu wykonawczego, [w:] „Dobre praktyki legislacyjne”).

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

Terminy „sposób”, „tryb” i „szczegółowe warunki” nie są pojęciami jednoznacznymi i mogą budzić wątpliwości interpretacyjne.

Termin „sposób” opisuje formę dokonania czegoś, wskazuje, jak coś powinno zostać dokonane.

Termin „tryb” w języku polskim rozumiany jest m.in. jako „ustalony porządek, zwyczaj załatwiania określonych spraw; metoda postępowania; sposób; system”. Termin „tryb” w języku prawniczym oznacza najczęściej procedurę rozpatrywania określonych spraw i nie może być odnoszony do metody działania organów władzy publicznej.

Termin „warunek” funkcjonuje w kilku znaczeniach. Oznacza m.in. „czynnik, od którego uzależnione jest istnienie czegoś”, a także „zastrzeżenie, od którego spełnienia zależy dotrzymanie, zrealizowanie czegoś; wymagania stawiane przy zawieraniu jakiejś umowy”. W języku prawniczym termin „szczegółowe warunki” jest używany m.in. na określenie zasad regulujących określone zagadnienie.

(np. wyroki TK z: 4.11.1997 r., sygn. U 3/97, 8.12.1998 r., sygn. U 7/98, 11.05.1999 r., P 9/98, 7.11.2000 r., K 16/00, 11.12.2000 r., U 2/00, i 31.03.2009 r., sygn. K 28/08).

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu

§ 149. Zasad techniki prawodawczej [Zakaz formułowania definicji pojęć ustawowych w aktach niższego rzędu]

W akcie normatywnym niższym rangą niż ustawa bez upoważnienia ustawowego nie formułuje się definicji ustalających znaczenia określeń ustawowych; w szczególności w akcie wykonawczym nie formułuje się definicji, które ustalałyby znaczenia określeń zawartych w ustawie upoważniającej.

Wytyczne dotyczące treści aktu

Upoważnienie powinno określać wytyczne dotyczące treści aktu.

Wytyczne dotyczące treści aktu

Wytyczne to wskazówki co do treści aktu normatywnego, wskazania co do kierunku merytorycznych rozwiązań, które mają znaleźć w nim wyraz (Stanowisko Rady Legislacyjnej w sprawie „konstruowania” upoważnień do wydawania rozporządzeń, Przegląd legislacyjny 1998, nr 3-4, s. 187).

Wytyczne dotyczące treści aktu

TK w swoim dotychczasowym orzecznictwie stawiał pytanie, na ile konieczne jest orzekanie o niekonstytucyjności wszystkich upoważnień ustawowych, które weszły w życie przed dniem 17 października 1997 r., jeżeli nie zawierają wytycznych. TK konstatawał, że Konstytucja nie przewidywała uchylecia przepisów ustaw zawierających upoważnienia do wydania rozporządzenia, pozbawionych wytycznych, ani nie określa terminu ich dostosowania do art. 92 ust. 1 Konstytucji. TK podkreślał jednak, że uzupełnienie upoważnienia o wytyczne powinno nastąpić „przy okazji” nowelizacji danej ustawy. Ponadto przyjmował, że od uchwalenia i wejścia w życie Konstytucji minęło już wystarczająco dużo czasu, aby ustawodawca dostosował przedkonstytucyjne przepisy upoważniające do wymagań art. 92 ust. 1 Konstytucji. Jednocześnie z dotychczasowego orzecznictwa TK wynika, że dla oceny konstytucyjności treści normy prawnej miarodajny jest stan konstytucyjny z dnia orzekania, przy ocenie zaś kompetencji prawotwórczej do wydania badanego przepisu i trybu jego ustanowienia – stan konstytucyjny z dnia wydania przepisu (np. wyroki TK z: 25.11.1997 r., sygn. U 6/97, i 26.10.1999 r., sygn. K 12/99).

Wytyczne dotyczące treści aktu

Rozporządzenie jest funkcjonalnym uzupełnieniem ustawy. Ustawa powinna jednak pozostawić organowi upoważnionemu pewną samodzielność w unormowaniu materii, której rozporządzenie dotyczy. Istotne jest, aby organ upoważniony wydający rozporządzenie mógł prawidłowo odczytać intencje ustawodawcy na podstawie wytycznych zawartych w upoważnieniu (wyrok TK z 26.05.2009 r., sygn. P 58/07).

Wytyczne dotyczące treści aktu

Wytyczne nie muszą być zawarte w przepisie formującym upoważnienie do wydania rozporządzenia – możliwe jest też ich zamieszczenie w innych przepisach ustawy, o ile tylko pozwala to na precyzyjne zrekonstruowanie treści tych wytycznych. Jeżeli jednak rekonstrukcja taka okaże się niemożliwa, to przepis zawierający upoważnienie będzie musiał zostać uznany za wadliwy konstytucyjnie (np. wyrok TK z 17.10.2000 r, sygn. K 16/99).

Wytyczne dotyczące treści aktu

§ 66. Zasad techniki prawodawczej [Wytyczne dotyczące treści rozporządzenia]

1. Wytyczne dotyczące treści rozporządzenia są wskazówkami wyznaczającymi treść rozporządzenia lub sposób ukształtowania jego treści. W wytycznych można wskazać w szczególności:

- 1) rozstrzygnięcia, których nie wolno przewidzieć w rozporządzeniu;
- 2) granice, w jakich muszą zmieścić się rozstrzygnięcia rozporządzenia;
- 3) wymagania, jakim mają odpowiadać rozwiązania przyjęte w rozporządzeniu;
- 4) cele, jakie mają zostać osiągnięte przez rozporządzenie;
- 5) okoliczności, jakie należy uwzględnić, tworząc rozporządzenie.

Wytyczne dotyczące treści aktu

2. Stopień szczegółowości wytycznych powinien być dostosowany do rodzaju spraw przekazywanych do uregulowania w rozporządzeniu; wytyczne powinny być bardziej szczegółowe, gdy przekazywane sprawy dotyczą sytuacji prawnej obywateli.

Wytyczne dotyczące treści aktu

Wytycznymi nie mogą być bezwzględnie obowiązujące przepisy ustawy. Wytycznymi mogą być uregulowania, które sformułowane są w sposób zakładający, że organ wydający rozporządzenie ma pewną swobodę w wyborze sposobu czy metody regulacji prowadzącej do osiągnięcia pożądaných przez ustawodawcę skutków (A. Ślusarczyk, „Konstruowanie upoważnienia ustawowego”, materiały przygotowane w ramach wykładu na Aplikacji legislacyjnej 2023/2024).

Formułowanie przepisu upoważniającego – jego umiejscowienie w strukturze aktu

Przepis upoważniający zamieszcza się w odrębnej jednostce redakcyjnej bezpośrednio po przepisach merytorycznych regulujących sprawę, których część została przekazana do uregulowania w akcie podustawowym.

Formułowanie przepisu upoważniającego

§ 67. Zasad techniki prawodawczej [Sposób sformułowania przepisu upoważniającego]

1. Przepis upoważniający formułuje się w jednym artykule tak, aby można było powołać go jako podstawę prawną wydania rozporządzenia.

2. Artykuł, o którym mowa w ust. 1, można dzielić na jednostki redakcyjne niższego stopnia, w szczególności wytyczne mogą być wyrażone w oddzielnych ustępach tego artykułu albo jako jego drugie zdanie.

Formułowanie przepisu upoważniającego

§ 119. Zasad techniki prawodawczej [Zasada kompleksowości rozporządzenia]

1. Na podstawie jednego upoważnienia ustawowego wydaje się jedno rozporządzenie, które wyczerpująco reguluje sprawy przekazane do unormowania w tym upoważnieniu.

2. Jeżeli jedno upoważnienie ustawowe przekazuje do uregulowania różne sprawy, które dają się tematycznie wyodrębnić tak, że ich zakresy są rozłączne, można wydać na podstawie takiego upoważnienia więcej niż jedno rozporządzenie.

Formułowanie przepisu upoważniającego

§ 121. Zasad techniki prawodawczej

2. Jeżeli upoważnienie ustawowe jest wyrażone w kilku przepisach, jako podstawę prawną wydania rozporządzenia przytacza się przepis, który wskazuje organ upoważniony do jego wydania oraz określa zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu.

Formułowanie przepisu upoważniającego

§ 71. Zasad techniki prawodawczej [Zakaz zamieszczania upoważnienia do wydania rozporządzenia w stosunku do kilku ustaw]

W przepisie upoważniającym nie zamieszcza się upoważnienia do wydania rozporządzenia w stosunku do kilku ustaw.

Formułowanie przepisu upoważniającego

§ 68. Zasad techniki prawodawczej [Obligatoryjny lub fakultatywny charakter upoważnienia do wydania rozporządzenia]

1. Upoważnieniu do wydania rozporządzenia można nadać charakter obligatoryjny albo fakultatywny.

2. Jeżeli do funkcjonowania ustawy jest niezbędne wydanie rozporządzenia, upoważnieniu nadaje się charakter obligatoryjny. Jeżeli rozstrzygnięcie co do tego, czy i kiedy wydać rozporządzenie, pozostawia się organowi upoważnianemu, upoważnieniu nadaje się charakter fakultatywny.

Formułowanie przepisu upoważniającego

§ 69. Zasad techniki prawodawczej [Uzależnienie wydania rozporządzenia od zaistnienia określonego warunku]

Wydanie rozporządzenia można uzależnić od zaistnienia określonego warunku, wskazując ten warunek w przepisie upoważniającym (...).

Jest to forma ograniczenia upoważnienia fakultatywnego, gdyż zaistnienie ww. warunku skutkuje obowiązkiem wydania rozporządzenia.

Zmiana przepisu upoważniającego

Zmiana bezpośrednia przepisu upoważniającego polega na zmianie jego brzmienia, która może dotyczyć:

- 1) organu upoważnionego (nie powoduje to utraty mocy obowiązującej rozporządzenia);
- 2) określenia rodzaju aktu wykonawczego (powoduje utratę mocy obowiązującej rozporządzenia);
- 3) spraw przekazanych do uregulowania (powoduje utratę mocy obowiązującej rozporządzenia);
- 4) wytycznych (powoduje utratę mocy obowiązującej rozporządzenia).

WYJĄTEK – czasowe utrzymanie w mocy rozporządzenia wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych.

Zmiana przepisu upoważniającego

Zmiana pośrednia przepisu upoważniającego polega na zmianie jego treści przepisu upoważniającego, która może dotyczyć:

- 1) spraw przekazanych do uregulowania;
- 2) wytycznych.

Zmiana pośrednia wynika ze zmiany przepisów materialnych ustawy, do których odwołuje się przepis upoważniający lub których dotyczy. Oznacza ona utratę mocy obowiązującej rozporządzenia, chyba że czasowo utrzymano w mocy rozporządzenie wydane na podstawie pośrednio zmienionego przepisu upoważniającego do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych.

Dziękujemy za uwagę!

